

نام و نام خانوادگی : سؤالات امتحان درس: فارسی ۳ پایه : دوازدهم رشته های : انسانی - تجربی - ریاضی نام دبیر : خانم ها: مقدمی - حجه الاسلامی		باسمه تعالی مدیریت آموزش و پرورش ناحیه ۴ دبیرستان غیردولتی هدی (دوره دوم) آزمون نوبت اول سال تحصیلی ۹۸-۹۹ تعداد صفحات : ۳ تعداد سئوال : ۲۱		تاریخ آزمون : ۳۰ / ۱۰ / ۹۸ مدت امتحان: ۷۵ دقیقه نیاز به پاسخنامه دارد ☐ ندارد ☒ شماره صندلی :	
تاریخ تصحیح: ۹۸/ ۱۰/		نمره : با عدد) (نمره با حروف :) (		امضای دبیر :	
شرح سوالات		بارم			
قلمرو زبانی ۷ نمره					
۱	همه گزینه ها مترادف هستند به جز الف) تضرع ☐ ب) فغان ☐ پ) نفیر ☐ ت) شیهه ☐				
۲	املاي درست را از داخل کمانک انتخاب کنید. الف) آن روز سیصد تومان تهیه کرده بودم که به تهران بیایم و این مخارج (غریب-قریب) شش ماه من بود. ب) پس از او عموی بزرگم که برجسته ترین شاگرد (حوزه - حوضه) ادیب بزرگ بود به مزینان بازگشت.				
۳	در کدام جمله مسند وجود دارد؟ آن را نشان دهید. الف) فقط یک دلخوشی داشت که پسرش با کوشش و تلاش درس می خواند. ب) محبت چون به غایت رسد آن را عشق خوانند. ✓				
۴	مصدر (گشتن) در مصرع های زیر چه تفاوتی دارد؟ ماهم اگر قهر شد از لطف بازگشت / شکر خدا که آه سحر چاره ساز گشت (فعل اسنادی) در آن دریای خون در دشت تاریک / به دنبال سر چنگیز می گشت (به معنی جستجو کردن، غیراسنادی)				
۵	با توجه به عبارت سؤالات را پاسخ دهید. « به خاطر داشتم دامنی پر کنم هدیه اصحاب را چون رسیدم بوی گلم چنان مست کرد که دامنم از دست برفت.» الف) نوع (را) چیست ؟ حرف اضافه (برای) ب) (م) در «گلم» چه نقشی دارد؟ مضافه الیه پ) یک ترکیب اضافی بیابید. هدیه ی اصحاب - بوی گل				
۶	در بیت «خانه ای کاو شود از دست اجانب آباد / ز اشک ویران گنش آن خانه که بیت الحزن است» الف) بیت چند جمله است؟ ۳ ب) نقش دستوری (آباد) چیست؟ مسند پ) یکی از ارکان حذف شده را بیابید و نوع آن را بنویسید. آن خانه، به قرینه ی لفظی				
۷	در هر گروه اسمی نام «وابسته های وابسته» را بنویسید. هزار کیلومتر راه بسیار ناهموار قلب آن آسمان کویر مميز قيد صفت صفت مضافه الیه مضاف الیه مضاف الیه				
۸	غلط های املايی را بیابید و درست آنها را بنویسید. الف) بر روی بام خانه، خسته از نشئه خوب و پاک آن اصرا در بستر خویش به خواب رفتم. ب) باران رحمت بی حسابش همه را رسیده و خان نعمت بی دریغش همه جا کشیده. پ) درخبر است از سرور کاینات و ممفخر موجودات و سفوت آدمیان محمد مصطفی (ص) ت) گفت: از بحر غرامت، جامه ات بیرون کنم / گفت: پوسیده است جر نقشی ز پود و تار نیست اصرا: اسرا خان: خوان سفوت: صفوت بحر: بهر				

۱/۵	۹	معنی واژه های مشخص شده را در کمانک بنویسید. الف) تخم خرمایی به تربیتش نخل <u>باسق</u> گشته. (<u>بلند</u>) ب) گفت: « والی را کجا در خانه <u>خمار</u> نیست؟ » (<u>می فروش</u>) پ) برکش ز سر این سپید <u>معجر</u> (<u>روسی</u>) ت) <u>سموم</u> سرد این عقل بی درد و بی دل (<u>باد گرم مهلک</u>) ث) لیک کس را دید جان <u>دستور</u> نیست (<u>اجازه</u>) ج) آیین طریق از نفس پیر <u>مغان</u> یافت (<u>موبدان زرتشتی</u>)
قلمرو ادبی ۵نمره		
۰/۵	۱	نام پدید آورندگان هر یک از آثار را بنویسید. الف) فیه ما فیه : <u>مولوی</u> ب) تمهیدات : <u>عین القضات همدانی</u>
۰/۵	۲	برای هر یک از شخصیت های یک اثر بنویسید. الف) محمدابراهیم باستانی : <u>از پاریز تا پاریس</u> ب) عطار نیشابوری : <u>تذکره الاولیا</u>
۰/۵	۳	در بیت زیر واژه های مشخص شده، نماد چیست؟ ای مرغ سحر— عشق ز پروانه بیاموز کان سوخته را جان شد و آواز نیامد <u>عاشقی مدعی و پر سرو صدا عاشق بی ادعا</u>
۰/۵	۴	مصرع دوم را کامل کنید. ای جویبار جاری زین سایه برگ مگریز <u>کاین گونه فرصت از کف دادند بی شماران</u>
۰/۷۵	۵	در کدام بیت آرایه اسلوب معادله به کار رفته است؟ توضیح دهید. <u>بر پایه ی تشبیه گذاشته شده و مضرع دوم تمثیلی برای مصرع اول است.</u> الف) ز یاران کینه هرگز بر دل یاران نمی ماند به روی آب جاری جای قطره باران نمی ماند ○ ب) خمیده پشت از آن گشتند پیران جهان دیده که اندر خاک می جویند ایام جوانی را ○
۱	۶	بیت دوم شعر حافظ را بنویسید. ای بی خبر بکوش که صاحب خبر شوی تا راهرو نباشی کی راهبر شوی در <u>مکتب حقایث پیش ادیب عشق</u> <u>هان ای پسر، بکوش که روزی پدر شوی</u>
۱/۲۵	۷	در هر کدام از گزینه های زیر آرایه خواسته شده را بیابید و نشان دهید. الف) <u>در دفتر زمانه فتد نامش از قلم</u> / هر ملّتی که مردم <u>صاحب قلم</u> نداشت (کنایه) ب) نی حریف هر که از یاری برید / <u>پرده هایش پرده های</u> ما درید (جناس) پ) <u>با شیر سپهر</u> بسته پیمان / با اختر سعد کرده پیوند (استعاره) پ) <u>پرده ناموس</u> بندگان به گناه فاحش <u>ندرد</u> و <u>وظیفه روزی</u> به خطای منکر <u>نبرد</u> . (تشبیه-سجع)
قلمرو فکری ۸نمره		
۰/۵	۱	در بیت زیر شاعر بر چه موضوعی تأکید دارد؟ <u>نفس عمل حرام است و کمیت در آن اثری ندارد، محتسب از این امور ناآگاه است.</u> گفت: می بسیار خوردی، زان چنین بی خود شدی گفت: ای بیهوده گو، حرف کم و بسیار نیست!

۰/۵	۲	در عبارت زیر منظور نویسنده از بخش های مشخص شده، چیست؟ گرم تماشا و غرق در این دریای سبز معلّی که بر آن مرغان الماس پر، تک تک از غیب سر می زنند
		آسمان ستارگان
۱	۳	مفهوم کلی بیت و عبارت زیر را بنویسید. الف) هر که جز ماهی، ز آبش سیر شد / هر که بی روزی است، روزش دیر شد اشتیاق پایان ناپذیر عشق ب) امپراطوری های بزرگ هم مانند آدم های ثروتمند معمولاً از سوء هاضمه می میرند. همانطور که زیاده روی در خوردن باعث بیماری میشود، زیاده خواهی امپراتوری ها در طمع آنان هم باعث نابودی شان میشود.
۲	۴	بیت ها را بخوانید و به پرسش ها پاسخ دهید. نی نی تو نه مشت روزگاری ای کوه نی ام ز گفته خرسند تو قلب فسرده زمینی از درد ورم نموده یک چند تا درد و ورم فرو نشیند کافور بر آن ضما د کردند الف) در بیت اول، منظور از «گفته» چیست؟ این که تو مشت روزگاری ب) چرا شاعر از تشبیه دماوند به مشت روزگار ناخرسند است؟ چون دماوند سکوت کرده ولی مشت نماد اعتراضه پ) منظور از «ورم» و «کافور» در بیت سوم چیست؟ ورم: بلندی کوه و کافور: برف ت) در بیت سوم، از نظر شاعر، چرا برف بر روی قله دماوند نشسته است؟ برای مرهم بودن، ضما د
۴	۵	سروده ها و نوشته های زیر را به نثر روان بنویسید. رساندن مفهوم کلی و معنا شدن واژه های سخت نمره کامل الف) سودای عشق از زیرکی جهان بهتر ارزد. ب) به عالم عشق نتوان رسیدن تا از معرفت و محبت دو پایه نردبان نسازد. پ) یک روز دنیایی به روم چشم داشت و از آن چشم می زد. ت) عصاره تاکی به قدرت او شهد فایق شده. ث) برکن ز بن این بنا که باید از ریشه بنای ظلم برگند ج) آن کسی را که در این ملک، سلیمان کردیم ملت امروز یقین کرد که او اهرمن است چ) محرم این هوش جز بی هوش نیست مر زبان را مشتری جز گوش نیست